

Գ. Օ ՆԵԼ

ՂԵՐԻՑԻԻ ՏԻՂՈՐԻԻ

ԵՏԻՏ 9

1855

1 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԻՐԳԵՆ ՈՒ ԹԻՐՊԻԷՆԻՆ ԸՍԸՍԸ

ՔՐԻՍՏՈՐՆԵԱԼԸ ԸՆ Հասանալժը եալնըզ շիմոիէ տէկին թարիֆ օլունանլար տէյիլ տիր : Պուն տան սօնրա սէյլէյէճէքլէրիմիզի էյի աննամագ իչլին պունտա պիր գաչ մոլգթագի մալիւմաթլար իֆատէ էթ մէք իճապի հալտէն պու լունմուշ տուր :

Սահիհ տին ինսանըն ախլագընա տախի քէմալի էթ վէրմէլն տիր , շէյլէ քի՝ հէր քիմ քի տինին թէն պիհ էթտիքլէրինին իճրաւընա զայրէթ վէ հիմմէթ է տէր իսէ՝ քէնտի թապիխսինտէն եօգարը իճրատա գուտրէթ քէսպ էթմիշ օլտուլունու տույա , վէ օնսուզ եալնըզ քէնտի գուտրէթիլէ եէթիշմէտիլի ըատէլէրէ՝ տին թէնպիհաթը մուալինէթիլէ եէթիշէ :

Ընճագ պու տին հէր նէ գատար քի ինսանըն թապիթընա եարտըմ էտէր իսէ տէ՝ ճէպր վէ զօր էթմէզ . վէ պէյլէ էթսէ՝ մէրամը մագսուտունա եէթիշմէյիպ քէնտի քէնտիսինի պօզար : Տինին թապիթընա

մախսուն օլան հալէրին պիրի սերպէստիէթ՝ վէ հէր
ճէպրտէն ազատ պուլունմազ օլուպ՝ ինսանը տա քէնտի
նիշանկեւահընա և էթիշտիրմէսի պու սերպէստիղի իճրա
էթմէյիլէ օլուր : Պու սերպէստիէթ կէրէք ինսան թա-
պիաթընա վէ կէրէք տինին նիհայէթ մերամընա մուա-
ֆրդ տըր : Պունուն իչիւն տին՝ սերպէստիյէ խալէլ
կէթիրմէտիքտէն մատէ՝ հասպ էլ իճապ պունուն իճրա-
սընըն հուտուտինի զիյատէ կէնիշէթմէլի տիր :

Պունտան իսթիտլալ օլունուր քի՝ ինսան տայիմ
սերպէստ վէ իրատէի ճիւղիէսինէ սահիպ գալարագ՝
տայիմ քէօթիւլիւք էթմէյէ վէ Մլահտան քէնտինէ օ-
լան իհսանը թանըմամազա վէ գապուլ էթմէմէղէ՝ եա-
խուտ պու իհսանը ֆէնայէ գուլանմազա գատըր տըր :
Պունու տախի տէմէք ֆարզընտան տըր քի՝ սահիհ տին
ինսանըն սերպէստիէթինի արթըրարադ վէ ֆաղիլէթլէ-
րի վէ հազըգաթլարը ծնա քէնտի հալիլէ էօյրէնէ պի-
լէճէյինտէն զիյատէ թանըտարագ , տին թանըմամազը
թանըյան քիմսէնին ֆէնալըղ զիյատէ օլուր . էյիլէր
նէ գատար ալէա մէրթէպէտէ էյի օլուրլտը ըսա՝
քէօթիւլէրի տախի օլ գատար ալչադ օլուրլար ,
վէ պունու Սիմէն ծերունի իլհանի րապպանիլէ՝
Լֆէնաթիմիզին տիւնեայէ թէշտիֆինին հասըլ էթտիյի
էյլէրլէրին սըրասընտա սէօյլէմիշ տիր : Ֆիլ վազը՝ գու-
ճազընա ալտըղը Լֆէնաթիմիզէ խիթապէնտուտաընտա՝ սէ-
նին ճիմի ճէմաաթըն հուզուրունտա պիղիմ իչիւն թէ-
տարլք էթտիյին իւլասը կէօզլէրիմիլէ կէօրտիւմ , վէ
միլլէլի էճնէպիէ նուր՝ վէ սէնին ճէմաաթըն իսրայէլէ
իֆթիխար ու շէրէֆ տօղտուն տէտիքտէն սօնրա՝ վա-
լիտէսի Ս . Մարիամ Մսուաճաճինէ խիթապէն տէ-
տի . իլթէ պու չօզլարըն թէքէրլէնմէսինէ վէ չօզլա-

րըն տախի զալգընմթսընա սէպէպ տիր (Վ ու է , Բ . 30-34) . Վ է պունուն իճապը օնտան տըր քի , ին սանը զայէթ էսնա մէթէպէտէն զայէթ իւքսէյէ զալ արմագ իչիւն պիր ազ զիյատէճէ զաճմէթ իսթէր . վէ պու զաճմէթ պու սուրէթտէ՝ ինսանը ալէա մերթէպէյէ գալտըրանա րաճի տէյիլ տիր . պիւթիւն պիւթիւնէ ին տան չէքէճէք տիր . մատամ քի ինսանըն տայիմ ֆէսա տա մայիլ իրատէի ճիւղիէսի մաճվ օլունմուշ տէյիլ տիր . Ալլաճ թարաֆընտան ինսանըն իւքսէլմէսինէ իմտատ տիրիզ օլունմազ . լաքին իւքսէլմէսին հարը հօլունտա իքէն իմտատը րէտտ էտիպ տիւշմէք տախի ինսանըն էլ լինտէ Եւլպ՝ պու տիւշմէսինտէն գուհր էտէն քէտէր՝ Տիչ իւքսէլմէտէն պուլունտուղու տէրէճէտէքի ֆէ նաղըղընտան պէյիւք օլուր : Պիր ատէմ գալտըրըմ իւզէրինտէ հաթմասըլլա էյի հալտէ տիր տէյէմէյիզ . սօղուգ վէ սըճագ վէ կիւնէշ վէ գար վէ հաղմուր վէ քիւզիկնար օնուն վիճուտինին , սաղըղընա մուզիրը շէյլէր տիր : Ա՛էրհամէթէն օնու էվինէ սլըր՝ վէ էվին հօ գարը գաթընտա պիր օտա վերիքսէն՝ ամմէսին էօնիւն տէ խայըրիսաճ պիր քիմսէ կէօրիւնէճէյին՝ շիւպճէ տէն արի տիր : Լաքին պունու պէյլէ էթմէսիլէ օլ ֆալըրըն րատէթինէ սաճիպ օլամագ սըն . վէ օլմագ տախի իսթէմէլ սին . օնուն խաթըրըն միմքինի մերթէպէ խօշ , վէ օնու սէնտէն խօշուտ էթմէյէ սայ էտէրսին . տէմէք տիր քի՝ օնուն իրատէի ճիւղիէօինէ վէ սէր պէստիէթինէ վիյատէ րուխսաթ վէ կէնիշլիք վէրիւրսին : Պու ատէմ՝ կիւնիւն պիրինտէ քէնտինի գալտըրըպ օլ հօգարը գաթ օտանըն փէնչիրէսինտէն աշաղը աթսա՝ (չիւնքի րէյ քէնտի էլինտէ տիր , պէյլէ պիր շէյ տէ էտէ պլիւր) . նէ՞ տէրսին . գաթասը հաշըլըր , պոյնու

դրոշմը, ճէմի վիճուպու խուրտուխաշ օլուր, վէ քէն տիսի թէլէֆ օլուր. պունու աճըսըն, լաքին՝ գալ տըրըմ իւզէրինտէ գալաւոր՝ հիջ տէյիլիսէ գաֆասը եարըմազըմը վէ պու. միսիլիւ զալալը էօլիւմէ օղ րամազըմը տէյերէք, եէրի եուրտու օլմայըպ սօգազ լարտա եաթմազա մէճպուր օլան ֆագըրլարը խանէսի նէ ալմազը եախուտ մուհաֆազալը վէ հալատար պիր եէր կէօսթէրմէյի խայըր ամէլէրին տէֆթէրինտէն պօղաճաֆ մը սըն.

Ալլահըն խալգ էթաիյի մախլիւգաթլարտա տախի պունուն կիպի էմալ պուլունուր: Ալլահ ինսանը եա րաթտըղընտա՝ ինսանըն էօմրիւ տէվամ էթմէսինէ պիր թագըմ ազալար խալգ էթմիշ տիր. աղըզ, տիշէր, պօղազ, միտէ, վէ տամարլար: Ինսան պիր շէյ սլըր աղընա գօր, չիյնէր, եուտար, միտէսինտէ հալմ էտէր, վէ հալմ էթտիյի թասամ քիլուսա թէպտիլ օլուր պալըն վէ ինճէ տամարլարընա եպլըրաւգ, վէ տօրթուսու թարիքի թապիլիէ վիճուտինտէն տէֆ օլունարազ՝ հայաթընըն տէվամընա պատի օլմուշտուր: Թաշտա պէօյլէ ազալար եօգ տուր. վէ հէր նէ դա տար թաշըն էօմրիւ պու ալէաթլարտան զուհր էտէ պիլէճէք գաղալարտան էմինիսէ՝ ինսանըն պաղը քէնտի հիւսնի ըիզասըլա զէհիր ալըպ՝ հայաթընըն տէվամընա թախսի օլան ալէաթլարընը քէնտի մէվթինէ սէպէպ կիպի գուլանըրսա՝ քիմ տէյէ պիլէճէք քի՝ քու յինաթ մէրթէպէսինտէ թաշըն բութպէսի ինսանտան եօգարը տըր: Պունուն կիպի, տինէ աշնա օլան քիմսէ նին քէնտի ըէյիյլէ ֆէնալաշմասընը կէօրիւպ՝ տինի զա րարը զանն էթմէք ճէմի ազըլ վէ վէզնէ վէ միւհազայէ մուղայիր տիր:

Պուշուն իշխն, տին տիւննատէ զուհր էթտի ի-
սէ՝ քեօթիւլիւքլերի տիւննատէն քիւլլին գալտորմա-
տը տէյիւ պէհանէ էտէրէք տինի թահգիր էթմէք,
Ըլահ ինսանը թաշ եարաթմատը ինսան եարաթատը, վէ
թարիֆի մէգքիւր վէճհիյլէ խայրիսահ քիմսէ օլ ֆա-
զըրը գալտորմըն իւզերինտէ պրադմայլ էվին եօգարը
գաթընա չըգարտը տէյիւ ֆասլ էթմէնին թըպզըսը տըր:
Տին հեր քեօթիւլիւյիւ տիւննատէն գալտորմագ իշխն՝
ինսանտան սերպէստէթի վէ իրատէի ճիւղի էի գալտը-
րլլ ինսանը հայլան իթմէլի իտի. աճապա տինէ մէզ-
քիւր էօղիւրիւ պուլուպ տախլ էտէնլէր հայլանըղա
թէպտիլ օլտալար՝ հալէրինտէն խօշնուտ օլուրլար մը:
(Ոլմայաճաղարընա իսպաթ իսթէր իսէն՝ տիւշիւն քի
պիրիսի պուշլարըն պիրինէ հայլան կիպի պիր առամ
սին տէտիյինտէ օլ քիմսէնին նէ օլաճաղընը վէ քէնտին-
տէ նէ տէրէճէ խըրս ու հիտտէթ տույաճաղընը հէյալ
էտէ պիլիրսին:

Ընճագ ինսան թապիաթընտա պու տէրէճէ քէօ-
թիւյէ մէյիլ վար իքէն, տինի թահգըգէն վէ ճան ու
տիլտէն գապուլ էտէնլէրտէ թապիաթ գուտրէթինտէն
զիյատէ քէմալիէթէ էրմիշ պիր քիմսէ տախի պուլուն-
սա՝ տինին թահգիւգ վէ Ըլահտան իլհամ ու իհսան օ-
լունմուշ օլտուղունա իսպաթ տըր: Վէլի, պու իսպա-
թա պիր թէք առամ էլ վէրիր. պիր առամ, քի հեր
նէ ախլադտա վէ թապիաթտա, հեր նէ հալտէ վէ
իսթիտատաա վէ հեր նէ տէրէճէտէ օլուր իսէ օլսուն,
տին մարիֆէթիյլէ ֆազիլէթէ մալէք օլուպ լէքէսիգ
գալըրսա, տինին թէնպիհաթըլա քէնտինտէ կէօրիւ-
նէն թէպէտտիւլաթ վէ ֆազիլէթ վէ աղիլլիք՝ տինին
Ըլահտան օլտուղունա իսպաթ տըր. վէ պու պիր թա-

էնէ ֆաղկէթիւն առէ ին տին մայիֆէթիյլէ զուհուրու
 օյ տինէ եկեղեցիւ տէրէրէք ֆէնալըգ իշինէ զարգ օ
 ւանարըն թէքտիրի տիր : Ալունուն իշին՝ ճէմի իլհամի
 իլահնին էմանէթկիւն չը օլան եկեղեցիսին տէօրթ նի
 շանլարընըն պ'րի՝ սուրը օլմասը տըր . տէյիլ քի եկեղե
 ցիսին ճէմի ազալարը սուրը տուրլար , վէ սուրը օլմա
 յան եկեղեցի ազալը օլմազ , նասրլ քի աւաթաւէլէ է
 կէլէյիէ ինանանլար զանն էտէրլէր , իլա օնուն իշին
 քի՝ ինանը սուրը էաէն թէնպիհաթ պու եկեղեցիտէ
 վէրլիւր . վէ սուրը եալընըգ պու եկեղեցիտէն չըգար :
 Անճագ եկեղեցի ազալարընտա ֆէնա քիմսէլէր պուլուն
 մասըր , վէ ֆէնա օլմասըլա եկեղեցիտէն խարիճ աւ
 յըլմամասընը կէրէք Աֆէնտիմըգ պիզ զաթ , վէ կէրէք
 առաքիպար աշիքիար աննաթմըշ տըրլար :

Հիսուս էֆէնտիմըգ եկեղեցիէ նազարէն շու էմա
 ւ սէյլէմիշ տիր : Ալէյիւն սաթմանաթը (եկեղեցի)
 աէնիզէ աթըրըպ հէր ճինս մախիւգաթ իշինէ ալան ըդ
 րըպա պէնպէր , քի տօլտուղունտա գարայա չէքիպ օ
 թուրալար , էյիլէրինի գապարընա ալըրլար , վէ քէօ
 թիւլէրինի աթարլար : Տիւննանըն նիհայէթինտէ տախի
 պէյլէ օլաճագ տըր . մէլայըգլար չըգըպ քէօթիւլէրի
 սատըգլարտան ոյըրաճագ , վէ աթէշ քիւլհանընա ա
 թաճագ ալըրլար . ֆիղան վէ տիշ կըճըրտաթմասը օնտա
 օլաճագ : (Սատթ . ԺԳ . 47-50) : Տէմէք տիր քի՝
 պու տիւննատա էյիսի տէ քէօթիւսիւ տէ՝ սաթմանաթի
 սէմաթի թապիրիյլէ աննալըլան եկեղեցիէ թէշպիհ թու
 թուլան ըղըրպտա գարընըգ օլուպ պուլարըն ոյըրլան
 մասը ախրէթէ գալմըշ տըր : Հաթտա պիր ախր
 թէմսիլիլէ եկեղեցիէ թէշպիհ օլունան թարլատան պի
 թէն տէիւլէլէրի գօփարըպ աթմազ իշին քուխասթ

խթանախթանա՛ն թարա սահիպի ճեփապ էթտի . գոյ
վերին հեփ պիրտեն պեփիւսիններ . վե հարման վագ-
թը այրըն , տելիւճէէքի աթէչէ աթըն , վե պուշ
տայլարը ամգարա գոյուն : Վէ սոնրա պու էմսալըն
մէֆումունու առաքիւլարա թափալ էթտիյինտէ՝ հար-
ման վագթը աիւնեանըն նիհայէթի տիր տէտի (Մատթ .
թ 4 . 24-30 . 39) : Վէ Սօղոս առաքեալ կորնթացի-
լէրէ հաղարդը իւք մէքթուպունտա (Ժա . 18 . 19)
տէր . իշխթում քի իշինիգտէ ֆէսատ վարըմըչ . վե
ճիւզի ինանտըմ . լաքին սիգտէ ֆէսատ օլմալը տըր քի
սէչմէլէր պէյան օլունըար : Վէ եինէ օլ մէքթուպտա
(Ե . 9-12) . քէօթիւլէրիլէ իխթիլաթը մէն էթտի-
յինտէ՝ տինի դայրու քէօթիւլէր իշիւն սեփլէմտիյի-
նի . իլա օլ տինէ իլհագ վե տին գարտաշը օլան քէօ-
թիւլէր իշիւն սեփլէտիյինի իրան էտէր : Պունուն կի-
պի շէյէր Եղիզ քիթ ապլարտա չօգ օլուպ՝ հալեա ե-
կիղէցի ազալարընտա վե պունըարըն միւթէպլէրլէրինտէ
տախի ֆէնա քիմսէյէր պուլունա պիլէճէքլէրի աշիքնար
օլմուշ տուր . ֆագաթ պու քէօթիւլէրի վէսիլէ է
տիպ՝ շիւքիւրէր օլուն պիզ էյի իզ տէյէրէք Վուկաս
աւետարանընտա (Ժլ . 11) քէնտինէ պէյէնմիշ փարիսե-
ցի կիպիլէրին հկիղիցիտէն այրըլպ քէնտի նաշլարընա
ճէմսաթ գուրմաթ տալա ճայիզ տէյիլ տիթ . վե մա-
նամ քի Լշֆէնաթմիզին թարիֆի միւճիւպինճէ՝ հկիղի-
ցի թարաշընտա պուղտայ վե տելիւճէ գարըլըգ պու-
լունտճագ , վե հկիղիցի ըղծրպլմտա իշէ ետար վե եա-
րամագ ճէմի մախլիւգաթ աէրճ օլունմուշ օլուպ՝ պուն
լարըն այրըլանմաթ տիւնեանըննիհայէթինտէ օլաճագ ,
պու կիպիլէրին թէսապլուր էթտիյի հալընըզ թէմիզ
քիմսէլէրտէն միւրէթթէպ հկիղիցի հիչ պիւ վագըլմ

պուռ տիւննաւատա պաշ օլմայըպ , պունա մուպաշերէ թէ
էտերէք էյիի քէօթիւլիւ այըրմագ զըմննոա հիւքմու
իւամ էտէնրէրէ առաքեալըն թէնպիհինի թէքրարլումալը .
վադթընտան էվվէլ շէրաթ կէօրմէյին , թա քի գա-
րանլըգ էսրարլարընը միւնէվվէր վէ տէրուն ֆիքիրլէրինի
պէյան էտէն Բապպի կէլմէտիքձէ : (Լ . Կորն . Դ . 5) :

ՔՐԻՍՏՈՒՆԵԱԼԸՂԸՆ ԸԷՐԵՖ ՊՈՒՄԵՍԸ

Թ

ԼԵՏԻՄԱՂԷ պէյան օլունան վէճճ իւղրէ միւ-
ճիւղաթ աէտիյիմիւլ Ալլահն գուվլէթինէ վէ թադ-
տիրինէ մուղայիր օլմամասըլլա՝ միւճիւղաթ օլմասը
միւթին իսէ տէ , օլմալը մը տըր , Ալլահն իլմինէ լա-
յըգ մը տըր արատա պիր թապիւթըն ատէթա գաի-
տէսինի թէխիր էտիպ ախէր կէօնէ հարաքէթ էթտիր-
մէք : Վէ միւճիւղաթըն միւթինլի օլտուղունու գապուէ
էթմէսիյլէ ինսան ազլը պիլլիալ միւճիւղաթ օլմասընըն
մուգթազի վէ էլզէմ օլմասընը տախի գապուէլ էթմին
մի : Սուսօ պու սիւալլարա քէնտի քէյիինձէ ճէվապ
վերմէսիյլէ միւճիւղաթլարը գապուէլ էթմէմէղէ ճէվազ
պուլմուշ զանն էտէր : Պու խուսուստա գարշը պիր շէյ
սէօյլէմէզ , նասըլ քի Ալլահ միւճիւղաթ էտէպիլի տէ-
մէսինի տէ պիր իսպաթըլա թահգիդ էթմէմիւշ տիր .
անձագ տէր քի՝ « պու պիր պօշ վէ պիհուտէ սիւալ տըր :
Տիւնէտէ պունա ճէվապ վէրմէք թարզընտա պիր նէվ
իիթիւաթ վար իսէ աէ՝ Ալլահն իլմի վէ աղամէթը

խոստուտուհա պիզտէ օլան մայիւմաթ՝ զիյատէ պու սիւալըն րէտտէն ճէվապընը լազըմ էտէր : Եւ Տէմէք իս թէր քի՝ միւճիւզաթ էթմէյէ Ալլահ չէր նէ գատոր գատոր իսէ տէ՝ պիլիալ միւճիւզաթ էթմէնին՝ Ալլահըն իլմինէ կէօրէ եէրի եօգ , վէ ազամէթինէ կէօրէ մինա սիպէթի եօգ : Անիւրչ իթիգատը պու միսիլիւ իսթիլէ լահըլա իպրազ էթմէք էփ էյի ււսթալըգ տըր . լաքին պիզիմ տախի պու գատարընը մէղքիւր սիւալլարա թամ ճէվտպ սայարագ գանմամաղա հագգըմըզ վար տըր :

Այիճէ միւլհազա էթտիյիմիզ հալտէ գօլայ ան նայա պիլիբիգ քի , պիր մատտէնին իջինտէ Ալլահըն էլի օլտուղունու ինսանա աշիքեարէն աննաթմաղա՝ միւ ճիւզաթտան պաշգա եօլ եօգ տուր :

Սախլըզաթըն հալի հազըրընտա Ալլահ քէնտինի պիզէ քէնտի իշլէրիյլէ պէյան էթմիշ տիր . վէ մախ լուգաթ՝ խալիգինին պէն վա՛ր ըմ վէ հազըր ըմ տէյիւ պիզէ աննաթտըղը լիսանը տըր : Պու հալտէ՝ քէնտինի պիր թարզը մախսուսէտէ պիզէ պէյան էթմէք մերամ էթտիքտէ՝ խալիգ օլմասընըն պիր եէնի սուրէթիյլէ քէն տի րէյինի պիզէ պիլտիրմէսի վէճճի՝ քեսպինաթըն հալի հազըրընա ղայէթ մու թապըզ կէլիւ : Հէօյլէ քի՝ թապիաթըն տայիմի նիզամը վէ առէթա գախտէսի՝ իւ միւմի քեսինաթըն եարատըճըսը վար տէյիւ պիլտիրմէ սինէ իմթիսալէն , թապիաթըն տայիմի նիզամընըն վէ առէթա գախտէսինին մէվազըլման իպլմու ու թէխի րիյլէ իսթիսնա սուրէթիյլէ մուղայիրի օլան վէ միւճիւզաթ իսմիյլէ թանըլան հարաքէթլէրին իճրասը տա՝ պազը մատտէլէրէ մախսուսէն մուտախէլէ էտիպ իլհամ ու թէրթիպ քէնտինտէն օլմասընը աննաթմազ իջիւն իգ թիզա տըր : Վէ խալիգ օլմասընը պէյան էթմէք իջիւն՝

Թապիաթ ատէթինտէն իւքսէք՝ պիր հօլ Թու թմադ՝
 Ալլահն իշամընը կէօսթերմէյէ լազըմ՝ օլտուղու ին
 քհար օլունմատըղը վէճճ իլէ . միւճիւզաթ էթմէսի
 տախի լազըմ՝ օլտուղու ինքհար օլունմազ, զկրա միւճիւ
 զաթ տէմէք՝ պալտտէ իշարէթէթտիյիմիզ միւճիւպիւ
 ճէ, Թապիաթըն ատէթա գաիտէսինտէն խարիճ պիր
 իճրա տէմէքտէն իսրսրէթ տիր : Ալ է պու գաիտէթերի
 խալիզ Ալլահ Թապիաթըն րէվիշինէ թախսիս էթտի
 իսէ՝ քէնտի զաթը ալիէսինի տէ ասլա օլ գաիտէտէն
 շաշմամազ շարթընա պէնտ էթմէտի . հօխսա՝ թալիին
 վէ գատերին հիւքմիւնտէն չըգմազա գատըր օլմայան
 պուլթիւրէսթէրին թափաղը Աիոստան չօգ պիր փար
 գը օլմազ ըտը :

Մախլիւգաթըն տտէթա նիվամը վէ գայիտէսի Ալ
 լահն իլվինէ վէ գուտրէթինէ հազըշմազ օլմատըգճա՝
 սուրէթի իսթիսնա իլէ պազէն պու նիգալին վէ գաի
 տէնին մուղայիրի հարաքէթլէր նէ՝ իշին հազըշմազաճազ
 լար : Ինսան սու տէյիրմէնի եափար, տէյիրմէնի չէվիր
 մէք իշին սույուն ազարընը չարխըն տիշլէրինէ տօղ
 րուլթմասը քէնտի մարիֆէթինէ նիշան օլա պիլիր տէ,
 տէյիրմէնտէ իւյիւտէճէք զախրէսի օլմատըղը վազըթ
 սույուն հօլունու չէվիրիպ պօսթանընը սուլամաղա գուլ
 լանմասը նէ՝ իշին օնուն տղընա հազըշմազ սայրլուն,
 վէ օ սույու մուլթազա հէր վազըթ տէյիրմէնին թա
 շընը չէվիրմէյէ գուլլանմալը տէյիւ մէճպուրիէթ նէտէն
 նէշաթ էթմիշ : Թապիաթ իճրալարընը ինսան՝ Թապիա
 թըն սահպիլ վէ խալիզի տէյիլ իքէն՝ քէնտի իսթէտիյի
 կիպի իշինէ գուլլանմասը ճայիզ իսէ՝ Թապիաթըն խալի
 գինէ՝ Թապիաթըն ատէթա գաիտէսինի պազէն մէվա
 գըթէն տէյիշտիրմէք նէ՝ իշին ճայիզ օլմայաճազ : Հազ

Թապիւս քէնտի խալդ էթտիյի իւր ատէմէ արթմադ
վէ չօղալմագ էմր էթտիյինտէ աղամէթինէ խալէլ կէլ-
մէդ իսէ՝ պիր էօլիյէ մէղարտան չնգ տէյիւ սէս վէր-
մէյիլէ օնու սաղալթմաւննն քէնտի աղամէթինէ նէ՝ զա-
րարը վար : Պունու տա ունու թմալն մը ըզ քի՝ թապի-
ւաթն հալիս րէվիշինէ ատէթա գաիտէ վէ իճրայի իւ-
միւմի տէր իսէք՝ պիգիմ ինտիմիլտէ էօյլէ տիր . Աւ-
լաճնն ինտիւնտէ թապիւաթնն առէթա գաիտէսի տէ՝ սու-
րէթի իսթիսնասը՝ տա պիր տիր . վէ պիգ՝ թապիւաթնն
քէնտի հալէյլէ գալտըղտա վէ Ալաճ թարաֆընտան
պիր նիզամա բապթ օլմատըգճա պիր շէյ հափամայաճա
զընը պիլէրէք՝ հէր նէ էտէր իսէ խալիգ Ալաճնն հիք-
մէթինին սէմէրէսի տիր տէյիւ թանըմաղ ըլա՝ թապիւ-
աթնն առէթ տալնա տա միւճիւղաթ տէյէ պիլիր իզ . հա-
լընըզ շու վար քի՝ տայիմ իճրատա օլմաւըյա պիգիմ
ինտիմիլտէ միւճիւղաթ սըրաւընտան չըգմըշ տըր : Իմ-
տի՝ թապիւաթնն հալի գալթնա մուղայիր նիզամար
թախսիս էթմէք միւճիւղաթննը էտէն Ալաճա ախէր
կէօնէ միւճիւղաթ էթմէք նէ՝ իշիւն հաղըմաղ : Պու-
նուն իշիւն պիր ալիմին՝ պու միսիլիւ թապիւաթ քէօ-
շէլէրի Ալաճնն գուտրէթ ինի քէնտի գուտրէթլէրիյլէ՝
վէ աղլընը քէնտի սգըլլարըյա թարթարլար տէյիւպ
զէվքէնմէսինտէ հագգը վար ըսա տա՝ պիր ախէր վէճ
հիլէ պիգ տէյէ պիլէճէյիլ քի՝ Ալաճա քէնտի գուտ-
րէթլէրի գատար գուտրէթ վէրմէյի տախի չօգ կէորիւ-
յօրլար : Ալաղա՝ տէյիրմէնճի արզըն ոռւյունու իսթէ-
տիյի թարաֆա չէվիլիր հաիոռտ էօնիւնէ պէնտ չէքիպ
աղարընը տուրտուրարագ կէօլլէթմէյէ գատըր օլաու-
ղունու թանըյան՝ վէ պէօյլէ էթմէսիյլէ օլ առէմըն
իլմիսէ հիլ պիր վէճհիլէ պէհանէ պուլամոյան քիմսէ՝

տապանակ ուխտի Յորդանանտան կէտէր իբէն Յորդա-
նան սուլունուն ազմատան պիր էյամ տուրուպ՝ ալթ
թարափտաքի սու չաղլայարազ քէնտի եօլունա կիտէր
իբէն, հօզարտան կէլէն սուլուն էօնիւնէ պէնտ չէքիւ-
միշ կիպի տուրմարնըն նազլինի Ետուաճաշունչտա
(Յետու . Գ . 16) օղուլուպ ինանմոյանա նէ տէրօն .
տէյիլ մի քի Ելլաճըն գուտրէթինի ինսան գու տրէթիյլէ
միւլազլէնէ էտիպ՝ Ելլաճըն գուտրէթինտէ նօգսան
պուլմուշ օլուր :

Միւճիւզաթ գապուլ Եթմէյէնլէր էքսէրի՝ Ելլաճ
քէնտի ըէյինի մախսուսէն ինսանա տուլուրմուշ օլու-
ղունու, Էանի իլճամի իլաճիի ինքեար էտէրլէր իսէ տէ՝
պու միսլիւի ինքեար ֆէյլէսօֆճա թէֆէքթիւրլէրէ
Տիշ պիր վէճՏիլէ ույմազ օլտուղունու պիլէրէք մէզ
քիւր Ռուսօ՝ իլճամի իլաճիի գապուլ էտէր . վէ պիլ
մատտէնին Ելլաճըն իլճամի օլտուղունա իւշ սաէտ նի
շանէ կէօսթէրի . պիրի էօյրէթտիյի թալիմաթըն կիւ
զէլլիյի : Իքինճիսի՝ պու թալիմաթա Ելթէնէն զաթ-
լարըն ֆազլիլէթի : . . . Իւչիւնճիւսիւ նէ՝ օլտուղու-
նու սօնրա կէօրէճէյիզ . չիմտիլէք շու իքի նիշանլարա
պաղալում :

Միւլճազա էյլէ քի՝ թէզվիրանէ քէլամլարըն ուճու
նէ՝ չոգմազ Եօլարա կիրիր : Իլճամի իլաճի ինսանա օ-
նուն իչիւն լաղըմ օլմուշ քի՝ ինսանլար ճան կէօղլէրիյ-
լէ քիօր օլմուշար . ախլեազլարը պօղուլմուշ . վէ ճագ
թարափրնտան թալիմաթի մախսուսէյէ միւլճաճ օլմուշ-
լար : Պէօյլէ առէմլէր՝ թալիմաթ կիւզէլլիյի կէօրէճէք-
լէր . վէ օնա թապի օլանլարըն ամէլի ֆազիլէթ օլտու-
ղունու թանրյաճաղլար . վէ պունլարըն նիշան թուլա-
րագ՝ օլ թալիմաթըն իլճամի իլաճի օլտուղունու ան .

նայաճողար : Եւ՞ գատար ուղագ : Պու իւլէլէի՞ տիվանէիք զանն օլունմուշ . վէ պու ֆաւիլէի՞ գապա-
 չաթ ատտ օլունմուշ օլտուղունու պիլմէյէն՝ քրիստո-
 նեալըղն էսքի վազըթլարընն թէվարիխինէ ասլա աշ-
 նա օլմամալը : Տին թալիմաթընն պաշլըճասը պու տուր
 քի Յիսուս Քրիստոս խաչա չըգմաւըյա վէ ազիզ գա-
 նընը պիզիմ իչիւն տեգըմէսիյլէ պիզի կիւնահտան վէ
 շէյթան հէսիբլիյինտէն գուրթարտը : Ֆիլ վազը չօգ
 կիւզէլ թալիմաթ . ինսանը հարատըպ տիւննայա պրա-
 գան Ալլահն՝ քէնտի մախլուդաթընա օլան աշըրը մու-
 չապպէթինէ հազըշըր , վէ թապիաթ զայրֆիլըղըյա
 տայիմ կիւնահա մէյիլի ինսանլարա թէսէլլի՝ վէ նէսա-
 մէթլէրինի Ալլահ գապուլ էտլայ՝ խաչ իւզէրինտէ տէօ-
 քիւլէն գանն ճիւրմէթինէ՝ կիւնահալլա լայըգ օլտու-
 ղու էպէտի ազապտան խէլաս օլաճաղընա պիր գափի
 ումիտ : Պունտան կիւզէլ նէ՞ թալիմաթ օլա պիլէր : Լա-
 քին պիզ չօճուգլուգ վազթըմըգտան պու թալիմաթա
 ալըշարըմըգ իչիւն պիզէ կիւզէլ տիր : Պիր տէ քրիստո-
 նեալըղը պիլմէյէնլէրէ սօրալըմ : Պօղոս առաքեալ , քի
 չօգ վազըթ Լէֆէնտիմիզին խաչընն հասանաթընը կէ-
 րէք հէհուտիլէրէ կէրէք միլլէթի էճնէպիէ վազ էթմէ-
 սիյլէ պիթ թէճրիւպէ օնլարն պու հազգանէ՞ զիւիւմտէ
 օլտուղունու էյի աննամըշ ըտը , « խաչըն թաֆսիլի՝
 թէլէֆ օլանլարըն (հանի ինանմայանլարըն) հազընա
 տիվանէիք տիր , անճագ պիզիմ հազըմըղա քի խէլաս
 պուլմուշ ուզ՝ Ալլահն գուտրէթի տիր » տէր (Լ .
 Կորն . ա . 18) :

Թապի օլանլարըն ֆազիլէթինի թանըմագ տախի
 պունուն կիպի տիր : Առաքեալլարըն ֆազիլէթի ինքեար
 օլունմաղ . հաթտա իյուսս իլհամի իլահիէ թապի օ-

լանդարտա Քաղիկէթ կէօսթերիւ իսէ՝ առաքեալաբար
կէօսթերմէք իսթէր : Ընծագ պագ քի Պօղոս առաքեալ
քէնտի իչիւն վէ ճէմի առաքեալար իչիւն նէ տէր .
« պիւթիւն տիւննայէ րէզիլ , վէ պու կիւնէ տէք ճիւմ
լէսինէ փաչավրա կիպի օլտուգ » տէր (Ը . Պօրն . Դ .
13) : Ընծի փաղիլէթլէրի էօյրէսէն քրիստոնեալդ ,
քի փաղիլէթլէրին իճմալի տէմէք տիր , այրըճա ճէ
ղայէ վէ դաթլէ միւսթաճագ գապաճաթ սըրասընտա
ատտ օլմուշ օլտուղուշու թէվարիիսէ աշնա օլմայանլար
տախի Պետրոս առաքեալըն շու քէլամընտան իսթիտլալ
էտէ պիլիլլէր , « Տիչ պիլիլիլ գանլը եախուտ խըրըր
եախուտ գապաճաթլը եախուտ իւթըն մագամընտա է
զիէթէ գօշուլմուշ օլմասըն . անծագ քրիստոնեայ մա
գամընտա օլուր իսէ Տիճապ էթմէսին . իլլա պու իսմի
լէ Ելլաճը միւշէրրէֆ էյլէսին » (Ը . Պետր . Դ . 15 .
16) : Իմտի՝ թալիմաթ տիվանէլլէք , վէ օլ թալիմաթա
թապի օլանլար գաթլէ վաճիպ գապաճաթլը կիպի սա
յըլմալարըն իսպաթ օլունմասը՝ Ռուսօնուշ իլլամի
իլլաճիէի թանըթմագ իչիւն կէօսթերտիյի նիշանլարըն
էքիսինի չիւրիւ տիւր : Վէ չիւնքիւ տիվանէլլէք զանն օ
լան վէ թէվապիսինի գապաճաթլը սըրասընտա տախիլ է
սէն թալիմաթա քէնտի Տալիլլէ քիմսէ եէթէնմէզ .
Ռուսօնուշ կէօսթերտիյի նիշանլար Տասպ էլ իճապ
քրիստոնեալդըն տէյիլ շէրէֆինէ՝ իլլա ինգրազընա սէ
պէպ օլաճագ մէվատտէն օլուպ , միւճիլլաթլը լաղըմըրդ
կէօսթերէճէք եէրինէ զայէթ լաղըմը կէօսթ էրիլլէր :

Յ Ո Վ Ս Է Փ Տ Ր Օ Ջ

Վրիստոնեալոցն ինսանէ ֆախտէի օլմասը՝ ֆէյլէ-
 ասօֆլարն եալննրդ քէնտի Թալէպէլէրինէ էօյրէթտիյէ
 ուսուլի էրքեաննն տաճա թէմիպինի ումուլի նասա էօյ-
 րէթմէսիյէ օլտու . վէ պունտան տըգգաթա շայան
 շու հալ վարքի՝ ֆէյլէսօֆլար մապէյնինտէ էքսէրի գը-
 յաս իւթիլաֆը օլարապ՝ հէր պիրիսի սէօյլէտիքէրինի
 թաստիգ էթմէք իչին ուաճոնլար կէթիրմէյիէ վէրտի-
 յի նասիհատթըն իըզընը քէսէր . վէ պէլքի տիյնէյէնլէ-
 րին տէրունինէ՝ տիյնէտիքէլի թալիմաթլարըն փէք սաղ
 վէ սահիհ օլմասը հագգընա շիւպհէ տախի պրադը-
 ւարըտը . Լշֆէնտիմիդ պունլար կիպի տէյիլ . ահքուս-
 մանէ էօյրէտիր . վէ սէօյլէտիյինէ ուաճոն կէօսթէր-
 մէզ . եալննրդ ինանմաղա վէ ամէլէրինի օնա կէօրէ
 տիւզմէյէ հափալէ էտէր իտի . հաթտա եէհուտիլէր պու-
 ահքեմանէ սէօյլէյիլէ Թաճիւպ չէքէրլէրիտի (Մատթ .
 Է . 29) . չին քէնտի հօճալարը տա հէրնէ գատար
 Մովսէսին էիլլէ Ալլահտան ալննան թէնպիհաթը ճէ-
 մաթա նագլէն թարիֆ էթմէզէ մէմուր ուտուլար իսէ
 տէ՝ Լշֆէնտիմիզին տիւննայէ թէշրիֆինտէն էվլէլ պիր
 գաչ Եունան ֆէյլէսօֆլարընն թալիմաթ պուլաշըզլա-
 րը իչէրինէ կիրմիշ՝ վէ քէնտիլէրի տախի պունուն ի-
 չին սընըֆ սընըֆ պէօլննմիւշ օլուպ՝ ահքեմանէ
 սէօյլէյիլէ զայպ էթմիշիտիլէր . փարիսիցիլէր էքսէրի
 սողյիկեան ֆէյլէսօֆլարա՝ վէ սաղուկիցիլէր եպիկուր-
 եանլարա միւշապըհ օլարապ՝ գըյասլարը վէ թալիմաթ-
 ւարը պիր պիրինին մուղայիրի օլուպ հէր պիրիսի քէնտի
 սէօյլէտիյինի թաստիգ էթմէյի քէնտիսինէ վաճիպէի

զիմէթ թուրթմուշ ուտու : Ընաքեալար տախի Վրիս-
տոսուն թուրթուղու եօլու թուրթուպ աճքեամանէ
սէօյլէրլէր իտի . վէ սէօզլէրինին թաստիգի միւճիւզաթ
ըլա օլուպ , պիւթիւն տիւնեանն սուրէթի ախէրէ
թէվէճճիւճ էթմէսի պէօյլէ օլմուշ օլմաշլա՝ պու մի-
սիլիւ ումուսի թէպէտտիւլաթը եալընըղ իլճամի իլա-
ճի իլէ ինսանա էօյրէտիլէն պիր իթիգատ պաշ էտէ պի-
ւեր իտի :

Տրօզ պունլարը տիւշիւնտիւքճէ ֆիգրի ույանըը-
տը . լաքին նախապաշարմանք տէտիքլէրի շէյէ միւպուտ-
լա օլանլար տա նէ՝ միւշկիւլ ճալէ կիրիֆտար օլուրլար :
Վրիստոննալըգտան չօգտան բուճու էթմիշ իտի , բրիս-
տոննալըղը զալեաթ վէ թէմէլսիգ պիր իթիգատ զանն
էթմէք գըյասը զիճնինին իշինտէ եպքիմիշ վէ քէօքլէշ-
միշ իտի , վէ օլ գըյասը թէպտիլ էթմէք քէնտիլէրի
կիւճ կէլիւր իտի : Չօգ քիմսէլէր վար տըրլար քի՝ չօգ-
տան պէրի սաճիճ պէլիլէտիքլէրի պիր շէյին եանլը
վէ խիլաֆ օլտուղունա ագըլարը գանտըգտան սօնրա
տախի՝ տօղրուսունու գապուլ վէ խիլաֆընը թէրք էթ-
մէյէ չէքինիլլէր . պու գատար վագըթ ալտանմըշ վէ
տօղրուսունու եէնի պուլմուշ տէտիլթմէք քէնտիլէրի-
նէ այըպ կէլիւր : Պու քիպիր ֆիքիլլէրինին կէօզլւնիւ
գափաթմըշ տըր . կէօրմէզլէր քի ինսան զայիֆ աղլընս
կէօրէ ալտանմագ թապիաթի ճալտէն օլտուղու իշին
այըպ տէյիլ տիր . ալտանտըղընը պիլտիքտէն վէ պէլ-
լիլէտիլինին մուղայիլի սաճիճ օլտուղունու աննատըգ-
տան սօնրա եանլընըն իւզէրինէ իգտամ էտիպ տուր-
մագ մուաննիտլէք վէ այըպ տըր , քի քէնտիլէրի պու-
ինատըն իսմինի սէպաթ գօյուպ պախի իֆթիլտար ատտ
էտէրլէր : Տրօզ տախի պու ճալտէ իտի . լաքին ալիթ

ատամ օրտուղունտան՝ ռաճօնուլա էօյրէնտիքլէրի հա-
զըգաթ՝ քէնտինէ ազապ օլմուշ ուտու :

Պազըլարը տինին էօյրէթտիյի պազը պէնտլէրինի
գապուլ էտիպ՝ ախէրլէրինի տինէ մէթանէթ վէրմէք ի-
չիւն փափազլար իճատ էթմիշլէր եալան տըր տէրլէր ի-
տի : Տրօզ պու քէօշէյի տախի տիւշիւնտիւ . վէ աւ-
լա ազլը գանմազըտը քի պիր տօղըու շէյ մէթանէթ
պուլմագ իչիւն օլ միսիլիւ եալանլարա միւհթաճ օլա :
Վրիստոնեալըգ եալան տըր տէյէճէյի վազըթլար կէչ-
միշ , վէ սահիհլիյինէ ազլը էյիճէ եէր էթմիշ իտի :
Սահիհլիյինին իսպաթլարը եալան օլուր սա՝ տինին սա-
հիհ օլաուղունու նէրէյէ պինա էթմէլի իտի . վէ տին
եալան տըր տէյէճէք օլուր իսէ՝ պէշլէ պիր եալանըն
պիւթիւն տիւնեայը քէնտի հիւքմիւնէ զապթ էտիպ ա-
լէմին ախազը գատիմիսինի նաճըլ տէյիշտիրէ պիւմիշ
տէմէլի իտի : Վրիստոնեալըգ թալիմին տիւնեատէ
թէմէլէշմէսի վէ եալըլմասը իչիւն հիչ պիր միւհիւզաթ
օլմատը իսէ՝ փատիշահար քրիստոնեալըգ խասիմիքէն
ճիհանըն էքսէր փայընըն քրիստոնեայ օլմատը՝ օլ նագլ
օլունան վէ պազըլարընըն ինտինտէ եալան կէօրիւլէն
միւհիւզաթլարըն ճիւմլէոնտէն պիւլիւք պիր միւհիւ-
զաթ տըր . վէ Լֆէնտիմիզին վէ առաքեալարընըն էլիլէ
պիր գաչ էօլիւ տիրիլմէսինին վէ պիր գաչ չարէսիզ
խասթէլէր սաղալմասընըն միւհիւզաթընը գապուլ էթ-
մէյէլիմ տէր իքէն , ազ սէնէսին իչինտէ միլեօնլարճա
նասըն Ալահ թարաֆընտան հիչ պիր հիքմէթ կէօր-
մէտէն՝ աթատան տէտէտէն կէօրտիւքլէրի վէ էօյրէն-
տիքլէրի իթիգատը պիրտէնճէ թէրք էտիպ . վէ օլ ի-
թիգատըն սայէսինտէ սիւրտիւքլէրի զէվք ու սէֆատէն
վազ կէչիպ պու եէնի իթիգատա սիւլիւք էթմէնին ա-

զ'մ մ'ւճիւղաթընը գաղուլ էթմիյէ մէճպուր օլաճադ տըրլը :

Այու թէ Գեքքիւրլէրին իւզերինէ Տրօզ Ա . Աւել տարանը էլէ աւել աղգգաթըրա օգուճաղա պաշլատը : Լըրքեան ու թէրպիէ իւզերինէ եազաղգլարլնա վէ նասիճաթըրընա մայիլ օլուր ուտու . յաթին ազլընըն եթիճմէտիյի պաղը էսրար լաստ կէրոյիյինտէ՝ պէն պունու հուտամամ տէյերէք քիթապը պիր տաթի էլ լինէ ալմամագ ֆիքրիյլէ պիր թարաֆա պրազըրոսա ըտը տա՝ քիթապտան սլտըղը լեզգէթ քէնտիպն պէնտ ու միւշթագ էթմիշ , նիէթինտէ տուրամսլ . եինէ էլ լէ ալըր օգուր ուտու . ֆիքրիյլէ գալպինին մալէյիննա տէ պիր մարաղա զուհր էթտի . գալպի Աւետարանըն թէնպիճաթընը քէնտի մէյլ էթտիյի թէմիլլիյէ մուա ֆըգ պուլուպ թութար ըտը . ֆիքրի քէնտի գուտ ըթիթիննէթմէտիյի շէյլէրէ ինանմամագ ինտըրը սիւրէր իտի . յաթին ինանմամագ տա՝ պունտան էվլէլ պիլիպ վէ չիւրիւքիւյիւնիւ աննայարագ տէֆ էթտիյի ռաճօնլարտան պաշգա հագ եօղ ուտու : Աւետարանըն թէնպիճէրինէ վէ էրքեան ու ալպնագէ տոյիք սէյլէտիքլէրինէ պու տերէճէ պէյէնէն քիմնէ՝ Աւետարանտա տերճ օլունան ինտան ֆիքրիյինն եթիճմէյլէճէյի էսրարա ինանմամագ էտէմէղ . հաճիւմլէտի սա հիճ տիր տէյիպ ինանմալը , հախուտ պէյլէ շէյ օլ մագ տէյիպ հէփսինի պիրտէն թէրք էթմէլի : Աւետարանըն թարիֆինէ պագընճա՝ Վրիտոոս իչիւն հաճ լաճ տըր վէ ինտան օլտու տէմէլի , հախուտ տիլման վէ քիաշիպ պիրիտի տիր տէմէլի , (իւթաօղընա թէօփ պէ) : Հէլէ շիւքիւրլէր օլսուն եագըն վաղըթլարտա նէ դատտը տինսիլլէր զուհր էթտիլէր իսէ ճիւմլէտի

պէր աղջկ՝ Քրիստոսուն ազլննա՝ վէ իրմնէ զայեթ
պէյենմիշ օլուպ չօգ ագըլը առամ ըտը տերլեր . վէ
ֆազիլէթինէ տախի պիր տէյէճէրլերի եօգ տաւր . պու-
նունուլա քէնտի տինսիզիք դապաճաթլորընը աղըրլա-
տըրլար , վէ քրիստոննալըլտ հէլթէնէպէրէ զիյատէ
ճազ վերմիշ օլուրլար : Պունուն իչինն իշֆէնտիմիզ
տէմիշ տիր . « պէն տօղըուսունու սէյլէյօրում . պա-
նա ինանմաղսընը : Հանկը՝ նըզ պէնի դապաճաթ զըմ
նընտա թէքտիր էտէճէք տիր . տօղըուսունու սէյլէ-
յօրում պանա նէ՝ իչինն ինանմաղ սընըզ (Յոլճ . Ը .
45 . 46) :

Պիր կինն Ս . Մետարանը տմըշ վէ իշֆէնտիմի-
զին չարչարանք չէքմէսինին նապլինի օգույարագ իւրէյի
տօրմուշ լքեն՝ տինի խաֆիֆ պիր տօսթու էն զտֆիլ ի-
չերի կէլիպ մէլիլ կէօրտիյիւնտէ սէպէպլինի սօրտու ի-
սէ՝ Տրօզ քլթմ էթմէյիպ տօղըուսունու նազլ էթտիքտէ
պու տօսթու լազըրալըլ լաթիֆէյէ չէվիւրաի : Տրօզ
տէտի . պէն սափի սէնին ազլննտան ըմ . պէն տախի
տեր իմ քի Մլաճ քիմսէյէ կէօրիւնմիւշ վէ մերամընը
իֆաաէ էթմիշ տէյիլ տիր . ֆազաթ շունու տա տեր
իմ քի՝ էկէր պիրիսիյէ սէյլէշմիշ օլա ըտը՝ սէյլէտիյի
Քրիստոսուն քէլամլարը կիպի շէյլէր օլմաչը ըտը :
Պու առա իւզէրինէ պիր գաջ սէօճպէթ տաճա սէյ-
լէտիյինտէ՝ միսաֆիրի կիւլերէք՝ Տրօզուն քրիստոննա-
լըլա տէօնմիւշ օլտուղունու թէպրիք էյիտի : Տրօզ
ճէվսոյ վերտի . պիլըր միսին , տին թալիմաթը պէնտ-
լերինի դապուլ էթմէք լազըմ կէլմզսէ իաի՝ նէ՝ դատար
սօթու քրիստոննայ օլաճաղ ըտըմ , շու դալիլէ քի՝
տուատէն պաշղա ճիչ պիր խոյըը ամէլէ մէճպուրիէ
թիմ օլմասն :

Տրօգուն գալպինէ զիյառէ թէսիր էտէն պիր հալ
պիր կիւն եկեղեցիէ կիթալյինաէ կեօզիւնէ իլիշտի :
Եւնտարանը օգումաղա պաշլատըղը վազըթտան պազէն
եկեղեցիէ տախի կիտէր իտի : Վիւնիւն պիրինտէ կեօր
տիւ քի՝ թանըտըղը պիր գաչ միւթէպէր քիմէլէր՝ հէր
պիրի բօլիթիքճէ գըյասլարընտան տօլայը պիրպիրինէ
խասիմ իքէն՝ օրատա պիր եէրտէ տուրմուշլար, էլէ-
րինտէ պիրէր տուա քիթապը՝ օգույօրլար, վէ օգու-
տու գլարը քիթապլարտա՝ պիրպիրլէրի էչիւն տուա վար
ըտը : Պու նու կեօրմէսի քէնտիսինէ չօգ տէրին միւլ-
հազալարա գափու աչտը, վէ տիւշիւնտիւքճէ քրիս-
տոննայըդ քէնտինէ կիւզէլ կեօրիւնիւր իւտիւ . լաքին
տայմա քրիստոննայըղըն էօյլէթտիյի տին մատտէրի-
նին իւզէրինէ միւշքիւլէր թէքմիլէն հալ օլմամըշ ըտը :
Եզիզ քիթապը օգումաղըլա քրիստոննայըղը աննատը
պէյէնտի . լաքին քրիստոննայ օլմամտը : Եւլընըդ քէն-
տի փիքրիննի տէլալէթի պունա քիֆայէթ էթմէտի
անճագ կէճէ կիւնտիւղ տիւշիւնտիսի պունուն իւզէրի-
նէ իտի : Պիր կիճէ տիւշիւնիւր իքէն խաթըրնա շու
միւլհազա կէլտի . պու նէ քիպիր տիշ տէտի քի իւզէ-
րիմէ զալէպէ էթմիշ վէ պէն պու անէտէք օնու սիլ-
քիպ աթմաղա փիքր էթմիյօրում . քէնտի քէնտիմէ պու
միւշքիւլէրի հալ էթմէնին եօլունու պուլմալաճաղըմ .
պիր տէֆա էրպապըլա տա միւքեալէմէյէ կիրմէլի տէ-
յիլ մի իմ . փափաղլարտա՝ տա սէօզ աննար սէօզ աննա-
տըր ալիմ քիմէլէր վար . օնլարա պիր տէֆա միւշքիւլ-
լէրիմի իգհար էաէյիմ . պաղալըմ օնլար նէ՞ տէրլէր
Պու տիւշիւնտիւշիւնիւ էթսէք արզուսույլա օլ կէճէ
քէնտիսինէ զայէթ ուզուն կեօրիւնտիւ :

Սապահ օլունճա էրքէն էվաէն չըզըպ պիր փա

փազա կիթտի. ֆիբրինի վե միւշքիւլէրինի թէքովէն
օնա աչըպ՝ փափաղտան օլ տերէճէ աղլանէ ճէվապլար
վե նասիհաթլար տիյնէտի, քի ինսան ագլընըն նէ՝ տե-
րէճէ զաքիֆ օլտուղունա, վե Ալահըն քելամընա պի-
լա թէֆթիշ ինանմանըն իգթիզասընա թէքովէն զանրպ՝
ճան ու տիլտէն քրիստոնեայ կիւրիւհիւնէ տախիլ օլա-
րազ սատաղաթ իւզրէ տինին խըզմէթինտէ տէվամ է-
տերէք ֆագիլէթ իլէ պազի էօմրիւնիւ կէչիրտի:

Տրօզուն ախլեագը՝ գատիմ սէօյլէտիլիմիզ վեճհիլէ,
քէնտի մալիզ օլտուղու էյիլքէրի ախէրինէ տախի իլ-
հազ էթմէյէ մալիլ օլու պ՝տին հազզընա մէզքիւր փա-
փաղտան ալտըղը մալիւ մաթլարը պիր քիթապճըղա տերճ
էթտի, պիր այրը քիթապճըղ տա՝ քէնտինին տլնէ կէլ-
մէսինին նագլինի էտերէք, պու իքի քիթապ ֆիլ վա-
զը չօղլարա հայլըճա ֆայտէ էթմիշ տիր. վէ Վ էնէ-
տիկ միաբանը սապըզ՝ Հ. Գաբրիէլ Ալվազըվսքի վար-
դապետին, բաղպէթլիւ Արթին պէյին էվաթարընըն
թէրպիէսի իչիւն հայճա աշխարհարար լիսանընա թէր-
ճիւմէ էտիպ փարիզտէ սթամիա էթմէսիլէ՝ միւէլիֆի
Յովսէփ Տրօզ տախի պիզէ թանըլմըշ տըր:

Պիզճէ՝ Տրօզ պաղի մատտէլէր հազզընա գըսա սէօյ-
լէմէ իլէ օլ մահալլէրի շէրհ ու թաֆսիլէ միւհթաճ
պրազմըշ տըր, վէ ֆիլ վազը քրիստոնեալըզ տինինէ
եէնի աշնա օլան պիր քիմսէտէն՝ աստուածաբանութիւն
իլմինին տէրինլէրինէ կիլմէք մաթլուպ օլունմազ ըտր:
Տօղըու տինէ միւհսսէր օլմայըպ սաֆտէրունըղուլա
սէլէֆլէրինտէն կէօրտիւքլէրի եօլա կիտէնլէր իչիւն
սէօյլէտիլէրի էօյլէ սննաշըլմալը տէյիլ քի՝ օնլար տա
մկրտել օլան վէ քրիստոնեայէ հազզընը էօմիւր կէչի-
րէլէր կիպի տիրէթտէ ճէննէթէ նոյըլ օլաճապլար:

Ի Ֆէնտիմիզ մկրտել օլմաղը ճէննէթէ կիրմէյէ շարթը մուծլադ կէօսթէրտիքտէն սօնրա՝ մկրտել օլմայանլար իջիւն ճէննէթ վար տէնիլէ Ռզ. մատում քի սկզբնական կիւնահը մկրտութիւն դալտըրըր. մկրտութիւն օլմայընճա սկզբնա կան կիւնահ գալըր. վէ կիւնահըլա հիչ պիր քիմնէ ճէննէթէ տախիլ օլամադ: Պագաթ՝ պոլնտան օ չըգ մաղ քի էօյլէ իսէ օնլար ճիհէննէմէ կիտէճէքլէր: Ս. Օգոստինոս քիթապլարընըն պիրինտէ տէմիշ տիր. մը կրտել օլմայանլարըն ճէննէթէ կիթմէյէճէյինի Հիսուս Քրիստոստան էօյրէնմիշ օլարագ սաղ պիլիր իմ. ֆա գաթ օնլար ճիհէննէմէ կիտէճէքլէր տէյիւ եազըրը օլ մաաղըր իջիւն պէն տախի պիլէմէմ: Յէ պազի աստ ուաճարանլար տէմիշէր քի՝ ինսանըն ճէննէթէ նայիլ վէ Ալահըն հուզուրունա լայըդ օլմասը Ալահ թարա փընտան մէճճանէն պիր ինայէթ օլմաւշ օլուպ՝ ինսանըն թապիաթը միւճիւպինճէ մալիք օլտուղու գապիլիէթի հուտուտինտէն տիշարը տըք. մկրտութիւնա լայըդ օլ մայանլարա պու իհասն օլունմաղ. ֆագաթ քէնտի թա պիաթ լարընըն տաիրէսինտէ օլան սաատէթլէրի հագ թաալիա օնլարտան տիրիզ էթմէյէճէյի մէմիւլ տիր: Պագաթ պոլնտա տախի շու միւշքիւ վար քի. ինսան Ալահտան եարատըլտըրը հալտէ գալմատը, Ադամըն կիւնահէ տիւ շմէսինտէն նէշաթ էտէն թապիաթ պօ զուգլուղու ումաւթի ինսան գալմինէ սիրաաթ էթմէ սիլլէ ճիւմլէմիզ տէյիլ թապիաթըն գապիլիէթի վէզ նիլլէ իհասնէ՝ իլա դաղէպէ միւսթահագ օլմաւշ ու տուգ: Պոլնտէն իջիւն եկեղիցիտէն տիշարը պուղու նուպ քէնտի իթիգաթընճա թէմիզ էօմիւր կէչիրէն վար ըսա՝ պոլնլարըն ախրէթ հալի իջիւն ճէննէթ եօգ, վէ սաատէթ տախի վար տէյէ Ռէիզ. անճադ նէ հալտէ օ.

Հաճող բարքերը Եւսահ էլ համ էթմէ միշտ . պիղ տախի պիւ
լէ մէյիզ : Պու միսիլիւ սարպ վէ միւշքիւ մէսիլէիերէ
կիրմէք՝ ճերիտեմիզին դապիլիէթինտէն տիշարը իսէ տէ՝
Տրօզուն մէզքիւր քիթապը միլէթի միզտէ հայք իթը
պար պուլմուշ օլտուղու իչիւն օգուլանլար օնուն քէ
լամընտան հանյոշ պիր ֆիքիր չըգարմասընլար տէյիւ
պու գատարընը իշար էթմէք իճապի հալտէն օլմուշ
տուր :

Յօսէտի Տրօզ եթմիշտ հէտի եաշընտադ հաշայրպ
1850 թարիխի մէսիհիէտէ վէֆաթ էյլէտի : Փարիզին
իւլիւմ ու ֆինուն մէճլիսինէ աղա օլմուշ օլմասըլէ՝ օլ
մէճլիսին քիթապէթի մէմուրիէթինտէ պուլունան Ս .
Սիննէ , վէ օլ մէճլիսին վէ Փարիզին Ֆռանսա հիւքիւ
մէթինն մէճլիսի վալէասընըն աղալարընտան Ս . Սօն
դալանպէր՝ Ս . Տրօզուն տէֆնի կիւնիւնտէ օնուն մէտ
հի զըմնընտա քէլամլար սէջլէմիշ տիրէր :

Տրօզուն մէզքիւր փաթաղըլա էթտիյի միւքիալէ
մէսինն թերճիւ մէսինն տէ պէլքի մուախսէրէն ճերի
տէմիզէ տէրճ էթմէյէ վազթըմըլ օլա :

ՆԻՀԱՅԵԹ

ՀԵՎԵՏԻՍԵԹԻ ՄԻԻԹԻՆԵՎԻԷ

ՓԻՒԵՆՍԵ . Լիոն կապէթասը նէվիճատ պիր թիւ
ֆէնիլ գուրչունու թարիֆ էտէր , քի տէօրթ սանդիւ
մէքր ուզունլու զունտա դալնճա՝ վէ իչի գօլայ թու
թուշուր էճալ իլէ տօլու գույրուզու օլուպ՝ քէնտիսի
տէ պէյզա պիչիմինտէ իմիշ . վէ ատէթա թիւֆէնիլի
լէ աթըլտըղընտա 1500 ատըմ ուզալա կիտէր իմիշ :

իբի սենե մահպուս չէքմէյէ վէ 100 ֆռանք ճիւղիւմ վերմէյէ հիւքմ օլունմուշ ուտու : Տէ կէշդ հիւքմէ րազն օլմայըպ՝ պիր ախեր շերաաթ կիւհէ արզուհալ էթմէսինտէ մատտէ օրատա տախի թաստիգ օլունուպ հիւքմ օլունտու քի՝ զապահաթլարընա կէօրէ իբի սէ նէ մահպուս ազ տըր . տէօրթ սենե մահպուս օլունն , վէ 100 ֆռանք ճիւղիւմիւ տախի վերսին : Մահպուս տան չըգտըգտան սօնրա կանոնճա ապաշխարանք չէքմէք իչիւն տէ պիր վանքա կէօնտէրիտի . լաքին օնտան քա չըպ Լիլ շէհրինէ կիթտի . վէ Սէն Սօրիս քիլիսէսինտէ պատարագ սէօյլէմէյէ իզին ալտը . չիւնքի օլ շէհրին ումուրի մէզէպիէ մէմուրլարը պունուէն քիմ վէ նասըլ ատամ օլտուղունու պիլմէզ իտիլէր : Պիր այ սօնրա Քամպրէ արք եպիսկոպոսու պունուէն նասըլ քիմնէ օլ տուղունու տույուպ , տինտէն չըգտը տէյիւ ալա միւլ հազա էթմէյերէք եկիղեցիտէն գօլտուրտու : Տէ կէշդ պաշգա եկրտէ տէ իւզ պուլմայըպ կիթտի բրօզէսդան օլտու . վէ տինինի տէյիշտիրտիքտէն սօնրա սերպէստ լէք պուլտում զանն էտէրէք էթտիյի քէօթիւլիւյիւն տէ ճէզասընը պու իւք տէֆա վէճհի մէշուհ իւզըն չէքմիշ տիր :

Ինկիլիզ շաղէթալարընն պիրիսի իշ պու 1855 սենէսին Յունվար պիրինտէն Սեպտեմբեր 24 էտէք Ինկիլթէռուպա կիրէն վէ Ին կիլթէռուատան չըգան ալթունլարըն հիսապընը շոն կէօնէ կէօսթէրի : Ըսգըրալիա մատէնլերինտէն կէլէն ալթունլարըն գըյմէթի 7.924.625 ինկիլիզ լիրասը , վէ Ըմերիկատան վէ ախեր մատէնլերտէն կէլէնլերին գըյմէթի 11.583.986 լիրա օլուպ , ճէման 19.508.611 ինկիլիզ լիրասը գըյմէթի ալթունլիրմիշ : Հինտիստա

նա վե Զինե վե ականեր մահալերէ կէսնտերիկէն աղծուն
լորն տախի ճեման պահաւ 12.164.646 լիրա օլուպ
Խնկիլթէռուտա 7.343.865 լիրա պահալը աղծուն
գալմը :

— Խնկիլթէն “Արդենկէմ” շէհրինին միւթեպերէ
րինտէն (Թուլմաս Վ) խաւսըն նամ զաթ՝ Լմիան շէհ-
րինտէ պուլունտուղը անտէ բրօդէսդան մեզէպինի
թէրք էտէպ գաթուլի իթիգատընա լաղպէթ էթմիշ
տիր : Վ է չիւնքի բրօդէսդանլարն էքսէրիսի միրտու-
թիւնտարու հանիճէ պիր դուվլէթ թանրմայըպ՝ միրտիչ
օլմաղը վէ օլմամաղը մէսալի թութարլար . վէ չօգլա-
րը տա միրտութիւնսուզ պրագըրլար , մեզքիւր Վ ի-
տաւսըն միրտել օլմուշ օլտուղունու էյիճէ պիլմէտիյի
իչիւն գաթօլի իթիգաթընը գապուլ էթաիյնտէ “ Ե-
թէ չիս միրտալ , Ես միրտեմ գքեզ ” շարթը իլէ միր-
տել օլմուշ տուր :

— 1848 սէնէսինին ճիւմհիւրիէթ ֆէսատընըն սեր-
քերտէլէրինտէ՝ գէնկին ֆուգարէ վէ պէոյիւք քիւչիւք
վէ մէսնէտ ու բութպէլէրտէն նէշաթ էտէն նուֆուզ
վէ իթիպար գալգըպ ճէմի խալգ պիր բութպէտէ օլ-
տուն վէ ճէմի մալ ու էմլագ օրթա մալը օլուպ պո-
պէնիճ փիր պոս սէնին փիր տէմէք քիւլիւն գալգսըն
խատիասընտա օլանլար , քի գըզըլ ճիւմհիւրի (Կարմիր
հասարակապետական) վէ Դօմի-նի-տ վէ Կօսի-ալ-ի-տ իս-
միլլէ աննաշըլմըշլար ըտը , մեզքիւր ֆէսատտան սոն-
րա Ֆուանսա իմքէրաթօրլուգ օլուպ նիլամ թահտընա
կիրտի իսէ՝ Ֆուանսանըն հուտուտինտէն տիշարը իտրաճ
օլունուպ , էվլէլ էմիրտէ Պէլճիգա վէ Իդալիա վէ Լ-
լամանիա թարաֆլարընա հէր պիրի պիրէր հէրէ տա-
ղըլարլար իսէ տէ՝ մուախսարէն ճիւմիտի Խնկիլթէռու-

յէ Զէմ օլտուլար . վէ Խնկիլիզ տէվէթի Խնկիլթէո՝
 ուսիլէ Ֆոռանսանըն մապէյնինտէ քեսին Ղ'երսի նամ ա-
 տայը պունլարա մէքեան թախսիս էյլէտի : Սաճառ վէ
 Իդալիս վէ ԼէՏ գաչլընլարը տախի պունլարըլա պիր-
 լէշիպ՝ մէգքիւր ասատէ պիր ստամբախանէյէ տէ մա-
 լիք օլարագ՝ քէնտի զիւիւմէրինի տաղըրոյ թէպաա
 չողալթմագ իչիւն Լ'օմ իսմինտէ պիր զաղէթա տախի
 չըգարմաղա էլ վուրտուլար : Խնկիլիզ միլլէթի քէնտի
 Տիւքիւմէթ ուսուլինէ զայլէթ պէնտ օլմուշ օլտուղլա-
 րը իչիւն , փատիշասլարըն ճիւմլէսինի դալտըրմալը վէ
 քեսաֆիէի ճիճան ումումէն մէսափի օլմագ վէճճիյլէ պիր
 ճիւմճիւրիէթ օլմալը տէյիւ մէգքիւր զաղէթանըն պաս-
 տը գաանմ էթտիյի քէնտիլէրինէ վըզըլթը կէլիպ՝ էք-
 սէրի նաս մէգքիւր զաղէթատա նէ եսպըլըր օլտուղու-
 նու տախի պիլմէգ իտի . խուսուսա քի Է'օմ զաղէթա-
 սը ֆոռանսըզ լիսանընտան օլուպ՝ ինկիլիզլէր աննամագ-
 լար ըտը :

Խնկիլիզ գրալիցասընըն պու սէնէ Ֆոռանսայա ա-
 զիմէթ էտիպ ֆոռանսըզ իմբերաթօրուիլէ կէօրիւշմէլէ-
 րինտէ իքի միլլէթ մապէյնինտէ օլան իթթիֆագ ու իթ-
 թիճատըն զիյատէ գուվվէթ պուլմասը մէգքիւր էճլէ
 ֆէսատըն գուրտուղլարը տօլապը շիքէսթ ու փերիլան
 էթմէսիյլէ պունլարա զայլէթ կիւճ կէլէրէք , Ղ'երսիտէ
 պէր վէճճի պալէա միւլթէմէքիւն Ֆիլի Ի'իս նամ պիր
 ֆոռանսըզ՝ Խնկիլիզ գրալիցասընա խիթապէն թափալէ
 լիճէ պիր մէքթուպ եսպըպ գրալիցայի մուամիլէյճին
 ֆոռանսայա կիթմէսինի մինասիպէթ սիզ վէ խէզալէճէ
 քէլամլարըլա տախ ու զէմմ էթմէք տրասընտա սաղը-
 նա սօլունա պագմայարագ էնվայի իթալէի լիսան էթ-
 միշ . վէ պու մէքթուպու Ղ'երսիտէ քէնտի սթալա

խոնկելիքն տէ թաղ ու նէշը էթմէղէ տախ՝ ճէսարէթ
էթմիշ : Մէքթուպուն մէֆհումու ատայի մէգքիւրուն
ինկիլիզ հաշլիսինէ մալիւմ օլտուգտա պիր գաչ տէֆա
Ֆրէնկ տէմէքլէ մարուֆ իւղ իւղ էլլի նուֆուստան
միւթերէթթիպ մէճլիս էտերէք՝ սօն , մէճլիսլէրինտէ
մէգքիւր մէքթուպուն վէ Վճ ղաղէթանըն պիրէր գօթ
եասընը՝ մինպատ օլ միօիլլիւ շէյ գապուլ էթմէտիք
լէրինի աննաթմագ իջին ճէլատ էլլլէ մէճլիսին հու
զուրունտա եադտըգտան սօնրա հիւքիւ մէթ թարաֆըն
տան տախ մէգքիւր սթամբուսանէյի գալտըմագ վէ
միլէլի էճնէպիտէն օլ ատայէ սըղընան քիմէլէրի օրա
տան տէֆ էթմէք իսթիտալարընը միւթէգէմին էմիրնա
մէ թահսիլ էտիպ՝ տերտէսթ իճրասընը էթմիշէր տիր :
Վէ պու ֆիրարի թաղըմը մէճպուրէն օլ սուլարտա՝
լաքին Ղէրօիտէն հայլի ուզագ՝ կուէրնըսի նամ ատայէ
կէչիպ անտէ թէմէքիւն օլմաղը քէնտի հագլարընա մի
նասիպ կէօրմիւշէր իսէ տէ՝ Ինկիլիզլին Կայճ ղաղէթա
սընըն թահմիննէ՝ չօգ վարմազ զնտան տախի գօվու
լաճագլար տըր : Մէգքիւր ղաղէթա տէր . կէրչի եէր
սիզ եուրատու ղ տիշարտա գալմըշ ֆագըրլարը իջերի
սղըպ օճագ պաշընտա օթուրթ մագ ինսանիէթ իճապըն
տան տըր , լաքին օլ քիմէնին ճէպի տօլու պարութ
ուսա՝ էվվէլ օլ պարութու ճէպինտէն պօշալթմալը քի
էվլիլէ սահապընը պիրտէն կէոյէ ուչուրմասըն . ֆիրա
րիլէր տախի Ինկիլթէուռատէ գապուլ օլունուրլար իսէ՝
ճիհանէ ֆէսատ վէրմէք նիէթլէրինտէն վազ կէչմէք շար
թըլա օլա պիլիւ . եօխսա՝ գօվուլմալարը մութլագա
տըր :

Պունլարըն չըգարտըղը կէրէք ղաղէթա վէ կէրէր
մէգքիւր մէքթուպ՝ պու վէճհիլէ գալտըրըմըշ , վէ

պունտան պէջլէ ճիհանէ փեսատ վերմէրինին Էօնիւ
ալընմըշ տըր :

Հինգրից աղաճ Էվէրմէս ասէրի : Հինտիստանտա
աճայիպ աստէթլէր օլուպ , աղաճլարըն հազգընա մա-
պէյնլէրինտէ օլան շարթ ու բուսուժաթլարը տըղգա-
թը մախսուսէյէ շաէսթէ տիրլէր : Օլ տիյարլէրտէ
խուրմա վէ մանկիէ տէնիլէն հինտ քիրազը աղաճլարը
նըն կիւնտէն կիւնէ չօղալմասը տյնլարընա մերպուլթ
պիր մատտէ օլմուշ տուր . շէջլէ քի՝ հինտիլէրին իթի-
գատընճա , պիր քիման պու աղաճլարտան հէր նէ գա-
տար տիքմիշ իսէ , քէնտի Էօլաիւքտէն սօնրա օլ ա-
ղաճլարըն կէօրիէսինտէ օթուրանլարըն վէ միյվէսինտէն
նէյէնլէրին թէշէքքիւր վէ խօշնուտիէթ վէ խայըր տուա
էթտիքլէրի ճանլարընա ազիմ փայտէսի վար :

Հինտ քիրազը պաղչէլէրինտէ պիր գաիտէի մախ-
սուսէ կէօրիւնիւր : Աղաճլար պիր պիրինտէն օլ գատար
ուզագ օլմալը քի , տալարը հէր նէ գատար պէջիւսէ
վէ ուզանսա՝ պիր պիրլէրինն տօգոււնմասը միմքին օլմա-
լա . ֆագաթ պու հինտ քիրազընը պիր ախէր ճինս
աղաճլա Էվէրմէս աստէթի մապէյնլէրինտէ գավի օլուպ ,
պիրիսի պու աղաճտան հէր նէ գատար չօշ տիքմիշ
օլտա , օնլարըն էն ագալի պիրինի օլուլն Էվէրմէսիճէ՝
միյվէլէրինտէն նէմէսի ճայիլ օլմազ , վէ պու ախէր
ճինս աւտիյիմիլ աղաճլար էքսէրի տէմր հինտի իսմի-
յիլէ մէշհուր հինտ խուրմասը աղաճը օլուր , քի պու
մերամըլա էքսէրի հինտ քիրազլարընըն արասընտաքի
կէնիշճէ մապէյնտ տիքէրլէր :

Իշ պու տիւյիւնլէրտէ հայըր զիյնէթ ու զիյաֆէթ-
լէր օլուպ՝ պու թիքէսթ հինտիլէրին մեղհէպ մէմուր :

լարը պունու քէնտի քեարլարընա չէվերմիշեր տիր . վէ աղաճլարընը եվերմէք տիւյիւնիւնիւ էտէն քիմնէ պու մէմուրէրտէն նէ գատար չօգ ատամ զիյաֆէթէ տա վէթ իտէր իսէ՝ իթիպարը օլ գատար ֆազլա պուլաճա ղընտան նաշն՝ պագէն պունլարընիւ զ էլիսի գատարը պու միսիլիւ մէճլիսլէրտէ թէճէմիլ եթմիշ պուլունուրլար : Հինտ քիրագըլըլա եվերմէք իչիւն տէմիր Հինտի աղա ճը պուլունմատըղը հալտէ զարուրի Հինտ հասէմիսիյա լէ եվերիլէր :

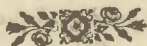
Պունու նագլ էտէն Վլէրիքէ նամ ֆուանսըղ ղա զէթասը պու գատարճա եագըպ՝ աղաճլարը եվերմէնին . թէրթիպիսի թարիֆ ու թաֆսիլ էթմէմիշ իսէ տէ՝ աղաճլարը քէնտի եերլէրինտէն օյնաթմատան տալլարընը պիր պիրինէ աշլամագ օլմալը : Հինտիստան կիպի սը ճագ վէ կիւնէշի քէսկիս պիր արզտա՝ պաղէլէր իչին տէ վէ գըր եերլէրտէ կէօլկէ ղայէթ մուգթագի օլուպ՝ թէք աղաճլարըն կէօլկէսի աղ կէլիւր . չիւնքիւ օրալար տա էօյլէն վագթը կիւնէշ տէփէլէրինտէն կէչէր կիպի օլմասըլա ղայէթ աղ կէօլկէ վերիլէր : Աղաճլարըն տալլարը պիր պիրինէ գափուշուպ աշլանմասը իլէ կէօլկէլէրի արթըրըպ՝ ալթընտա պիր գաչ քիշի զիյատէ կիւնէշ շիտտէթինտէն հըֆղ օլունա պիլտիլէրի միմքին օլուպ՝ զաննըմճա աղաճ եվերմէք թապիրիլլէ պու միսիլիւ կէօլկէլէրէր վէյոա իթտիրմէք ատէթի պունտան նէշաթ էթմիշ տիր :

Բօքօ աղաճը : Պու աղաճ Հինտիստանտա պիթէր զիյղըլմէթ աղաճլարըն պիրի տիր : Ղէմի Հինտիստան այալէթիլէրինտէ վէ Պիրման սէվահիլինտէ վէ Սէյլան ատաւընըն ղարպ վէ շիմալ թարաֆլարընտա չօգ պուլունուր : Տիքլիտիյինտէն սէքիզ հա տօզ ուղ սէնէ սօն

բա միյակ վերիւր : Պու աղաճ հէր իշէ գուլանրլըր ,
հինաթիւրին եվճէ խըզմէթլերինէ չոգ ևարար : Պիր էվ
ևաթմաշա հէր նէ լաղմճա՝ տիշարըյա աղա իհթաճ
օղունմառան ճիւմլէսի պու աղաճտան թէտարիք օլու
նա պիլիւր : Աղաճընտան տիւրէկ վէ մէրթէկ օլուր , ա-
ղաճըն գապուղունտան չիթի քէսիպ էնքսէր նէրինէ
Կուլանրլըր , Օյու գ լաղմճ օլտուգա աղաճըն պիլի-
նի պոյունա իքի պէօլիւպ իշինի յարլար գուլանրլըր .
գալ-գ վէ քիասէ վէ ճէօմլէկ վէ պարտադ տախի հէր
նէ էօլչիւտէ իսթէրիսէն ևափըլըր . կիւլլէ պիլիմի եու-
վարլազլար վէ գանտիլ վէ գօվա տախի ևափըլըր : Միյ-
վէսինաէն ևաղ չըգարըրլար , վէ գալան քիւսպէսինի ի-
նէքլէրէ վէ տօմուզըսրա վէրիպ սէմիրտիլլէր : Չիլէ-
ցինաէն պիր սու չըգարըրլար , քի օլ այալէթին լիսա-
նընճա «օփփ տէնիր . վէ սօտտիտէն տախի աբախ նամըյ-
լա քէյթի էսիճի վէ սէրխօշատըճը պիր իշկի չըգարըր-
լար : Եւափրազլարընըն սափըյա սիւփիւրկի պաղլարլար .
վէ ևափրազլարընը գուլիպէլէրինին օտալարընա պէօլմէ
տուվար ևափարլար . ևախուտ գուլիպէլէրինին իւսթիւ-
նիւ էօրթէրլէր քիրէմիտ նէրինէ : Հէր նէ գատար
տայանմոզ պիր շէյ իսէ տէ՝ մութլազա պիր գալ այ
տայանըր , իփրանտըղընտա աղաճտան նէնի ևափրազ քէ-
սիպ իփրանանլարը տէյիշտիրմէսէ պիր կիւճլիւք եօգ
աուր : Վոգօտան ևափըլան թէսպիհէր ամմէնին մալիւ-
միւ օլմասը իշին պուրատա մախսուս զիքը էթմէտիք :
Հարապ պէսէլի : Պիր գալ սէնէտէն պէրու հէր
թարափտա իւզիւմլէրէ քիւլլէմէ վազը օլտուղունտան
շարապ օլմայօր : Ֆրանսատա իշէճէք էյի սու աղ պու-
լունտուղունտան շարապարզ օլամատըզլարը իշին շարա-
պըն նէրինէ պու սէնէ պաշգա նէվ իշկի փէյտահ էթ-

մէք եքսէսինտէ օլմուշար . շէօյլէ քի՝ շարապա մայիք
օլմագ իչին տայմա իւզիւմէ միւհթաճ օլմասընլար . վէ
պիր գաչ տիւրլիւսիւնիւ պուլմուշար : Լշմա շարապը
էվիլէտէն տախի վար ըտը , վէ ֆռանսըզլար փար տէր-
լէր . պու սէնէ էլմա դայէթ միւպաճ օլմասը իչին՝
գէյթին եաղը չըգարտըզլարը տէյիրմէնլէրի էլմա գըը-
մաղա վէ շուրուպունու շարապ էթմէք իչին ալմաղա
թային էթմիշլէր : Պիր գաչ չիֆթլիք սահիպլէրի տախի
արմուտտան վէ իւվէզսէն շարապ եափմաղա էլ աթմըշ-
լար , վէ պունլար տախի՝ գօյուն պուլունմատըգճա քէ-
չի միւթէպէր օլուր ֆէհվասընճա էյի շարապ վերիլէր
իմիշ : Երմուտ շարապը լէզիզ , վէ իւվէզ շարապը պիր
ազ սէրթ օլուր վէ տիլ պուրուշտուրուր իսէ տէ՝ պուն-
տան տա խօշանանլար էքսիք տէյիլ . վէ հէքիմ գաւլ
լինճէ պու նէվ շարապ խասսէլի տախի օլուր ումուշ :

Ռարարլը իւճրիւպէ : Քռանսանըն՝ Վանսի շէհ-
րինտէ պիր տէլի գանլը՝ սաթլըղա էնտիրիլէն օտունլա-
րըն իւզէրինտէքի եօսունլարը թօփլայըպ՝ կէօյա ագ-
լընճա թիւթիւնիւն եէրինի թութար պիր շէյ պուլմագ
հաւվէսիլէ չուպուղունուն լիւլէսինէ տօլտուրտու եագ-
տը . թիւթիւնիւնիւ չէքմէյէ պաշատը : Ղայէթ ազ
վագթըն դարֆընտա քէնտիսինի պիր շէտիտ սանճը վէ
իսթիֆրա թութտու . վի օլ սանճըտան իֆլաճ օլմայըպ
իսթիֆրասը տախիքէսիլմէյէրէք ազ վագըթտան էօլտիւ :

Պօղոս առաքեալ տէմիշ . պանա պէնդէր օլուն ,
նաորլ քի պէն Քրիստոսա (Լ . Կորն . Ժա . 1) : Վի-
նո-իւ-Ս . Կո-սի-ն քիթապընը տախլ էտէն Ս . Եստ-
ուածածինի Պօղոս առաքեալտան աշաղը տայմալը :